

LIIKUNTA- JA LIKKUMISVAIKUTUSTEN ARVIOINNIN TARKISTUSLISTA VALTIONHALLINNOLE

Päivitetty 31.5.2022

Tarkistuslistan tehtävänä tukea liikunta- ja liikkumisvaikutusten tunnistamisessa ja arvioinnissa valtionhallinnossa. Tarkistuslistaa voidaan hyödyntää **valtionhallinnossa eri hallinnonaloilla lainvalmistelussa sekä erilaisten päätösten, ohjelmien tai strategioiden valmistelussa ja suunnittelussa.**

Tarkistuslistaan on koottu kysymyksiä teemoittain. Kysymysten tehtävänä on auttaa valmistelijaa havaitsemaan ja arvioimaan tehtävän toimenpiteen tai päätöksen vaikutuksia liikuntaan ja liikkumiseen.

Tarkoituksena on, että valmistelija (tai valmistelijat) käy läpi kysymyksiä ja pohtii, vaikuttaako tämä toimenpide tai päätös kyseiseen teemaan ja jos vaikuttaa, millaisia ovat vaikutukset. Osa vaikutuksista voi olla välittömiä ja helpommin havaittavissa sekä ennakoitavissa, osa voi olla välillisiä, vaikeammin havaittavissa ja ennakoitavissa sekä vaatia tarkempaa analysointia ja tietopohjaa. Tarkistuslistoihin on koottu tietolähteitä kunkin teeman vaikutustenarvioinnin tueksi.

Tarkoituksena ei ole, että kaikkia tarkistuslistassa esitettyjä vaikutuksia arvioidaan kaikkien toimenpiteiden tai päätösten kohdalla, vaan vaikutusarviointi kohdennetaan kunkin toimenpiteen tai päätöksen osalta olennaisten vaikutusten arviointiin. Tarkistuslista ei ole tyhjentävä vaan suuntaa-antava apuväline vaikutuksia tunnistettaessa, arvioitaessa ja seurattaessa.

1. TALOUS	KYLLÄ, MITEN?	EI	TIETOLÄHTEITÄ
1. Vaikuttaako päätös liikkumisen, liikunnan ja urheilun rahoitukseen osana valtion talousarviota, kuten valtion liikuntabudjettiin tai luontoliikunnan sekä kävelyn ja pyöräilyn rahoitukseen?			
2. Vaikuttaako päätös liikkumiseen, liikuntaan ja urheiluun liittyvään verotukseen? Vaikuttaako päätös... • Liikuntapalveluiden ja -tuotteiden arvonisäverotukseen? • Liikunta- ja urheiluseurojen verotukseen tai vapaaehtoistoiminnan ja talkootyön verotukseen, kuten yleishyödyllisten yhteisöjen verovapauteen tai vapaaehtoistyöntekijöiden verottomiin matkakorvauksiin? • Muihin verotuksen luontoisetuihin, kuten työmatkojen verotuskäytäntöihin tai työsuhdepolkupyörän veroetuun?			

2. TERVEYS JA HYVINVOINTI	KYLLÄ, MITEN?	EI	TIETOLÄHTEITÄ
<p>1. Vaikuttaako päätös liikkumisen edistämiseen osana terveystarpeita? Vaikuttaako päätös...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liikkumisen ja liikunnan hyödyntämiseen osana sairauksien ehkäisyä, hoitoa ja kuntoutusta? • Lapsiperheiden hyvien liikkumis- ja liikuntatottumusten tukemiseen osana äitiys- ja lastenneuvolapalveluita? • Liikkumisen ja fyysisen toimintakyvyn huomioimiseen osana lasten ja nuorten terveystarkastuksia sekä oppilas- ja opiskelijahuoltoa? • Liikkumisen ja painonhallinnan huomioimiseen terveystarpeissa? • Liikkumisen ja toimintakyvyn edistämiseen osana mielenterveyspalveluita? • Elintapaohjaukseen ja liikuntaneuvontaan sekä liikuntaneuvonnan palveluketjuun? • Liikkumisen ja fyysinen toimintakyvyn huomioimiseen osana työterveyshuoltoa? • Liikkumisen ja fyysisen toimintakyvyn huomioimiseen osana ikääntyneiden terveystarkastuksia? 			<ul style="list-style-type: none"> • Liikkumisen suositukset, UKK-instituutti, https://ukkinstituutti.fi/liikkuminen/liikkumisen-suositukset/ • Väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen: Toimenpide-ehdotukset päättäjille, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-482-0 • Liikunta. Käypä hoito -suositus, Suomalainen Lääkäriseura Duodecim, https://www.kaypahoito.fi/hoi50075#K1 • Liikunta lääkkeenä, UKK-instituutti, https://ukkinstituutti.fi/liike-laakkeena/ • Liikuntaneuvonnan internetsivut, https://liikuntaneuvonta.fi/ • Liikuntaneuvonnan valtakunnalliset suositukset, Liikkuva Aikuinen -ohjelma, https://liikkuva aikuinen.fi/wp-content/uploads/2021/03/Liikuntaneuvonnan-suositukset_FINAL.pdf • Elintapamuutosta tukevat tekijät elintapaohjauksen ja omahoidon tuen menetelmissä epäterveellisen ravitsemuksen ja vähäisen liikkumisen aiheuttaman sairastumisriskin pienentämiseksi, Palveluvalikoimaneuvoston suositus, STM051:00/2020, • Matalan kynnyksen liikuntaneuvonta ikäihmisille, Ikäinstituutti, www.ikainstituutti.fi/content/uploads/2017/02/Matalan-kynnyksen-liikuntaneuvontaa-ik%C3%A4ihmisille.pdf • Liikuntaneuvonta, ikääntyneet, Ikäinstituutti, https://www.voimaavanhuuteen.fi/liikuntaneuvonta/
<p>2. Vaikuttaako päätös liikkumisen edistämiseen osana sosiaalipalveluita? Vaikuttaako päätös...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liikkumisen ja toimintakyvyn edistämiseen osana päihdepalveluita? • Vammaisten henkilöiden liikkumisen, liikunnan harrastamisen ja toimintakyvyn edistämiseen osana vammaispalveluita ja niiden tukitoimia, kuten osana päivätoimintaa, apuvälinepalveluita ja kuljetuspalveluita? • Ikääntyneiden liikkumiseen, liikunnan harrastamiseen ja toimintakyvyn edistämiseen osana ikääntyneiden palveluita, kuten kotihoitoa ja asumispalveluita? 			<ul style="list-style-type: none"> • Liikunnan vammaispalvelut, Suomen Paralympiakomitea, https://www.paralympia.fi/palvelut/estettomyys/liikunnan-vammaispalvelut • Liikunta & Ulkoilu, Ikäinstituutti, https://www.ikainstituutti.fi/liikunta-ja-ulkoilu-3/ • Liikkumisen suositus yli 65-vuotiaille, UKK-instituutti, https://ukkinstituutti.fi/liikkuminen/liikkumisen-suositukset/liikkumisen-suositus-yli-65-vuotiaille/ • Suositukset iäkkäiden turvallisen ja säännöllisen ulkona liikkumisen edistämiseksi. 2017. Ikäinstituutti, https://www.ikainstituutti.fi/content/uploads/2017/01/Ulkoilusuositukset-3.pdf • Soveltavat liikkumisen suositukset, UKK-instituutti, https://ukkinstituutti.fi/liikkuminen/liikkumisen-suositukset/

			umisen-suositukset/soveltavat-liikkumisen-suositukset/
<p>3. Vaikuttaako päätös sosiaali- ja terveyspalveluiden fyysiseen ympäristöön ja sen saavutettavuuteen sekä esteettömyyteen? Vaikuttaako päätös...</p> <ul style="list-style-type: none"> Sosiaali- ja terveyspalveluiden, kuten laitosten ja palvelutalojen piha-alueiden, lähiympäristön, sisätilojen mahdollisuuksiin kannustaa liikkumiseen? Sosiaali- ja terveyspalveluiden, kuten laitosten ja palvelutalojen saavutettavuuteen ja esteettömyyteen? Sosiaali- ja terveyspalveluiden, kuten laitosten ja palvelutalojen välineistöön, jota voidaan hyödyntää liikuntakäytössä? 			<ul style="list-style-type: none"> Esteettömyys, Esteettömyyskeskus ESKE, https://www.invalidiliitto.fi/esteettomyys/esteettomyyskeskus-eske Esteettömyys, Suomen Paralympiakomitea, www.paralympia.fi/palvelut/esteettomyys
<p>4. Vaikuttaako päätös liikkumisen ja liikunnan tukemiseen osana työkyvyn edistämistä?</p>			<ul style="list-style-type: none"> Aikuisten liikkumisen suositus, UKK-instituutti, https://ukkinstituutti.fi/liikkuminen/liikkumisen-suositus/ Liikkuva Aikuinen -ohjelma, https://liikkuva aikuinen.fi/ Liikunta ja työkyky, UKK-instituutti, https://ukkinstituutti.fi/liike-laakkeena/liikunta-ja-tyokyky/
<p>5. Vaikuttaako päätös liikkumisen ja liikunnan tukemiseen osana sosiaaliturvaa? Vaikuttaako päätös...</p> <ul style="list-style-type: none"> Mahdollisuuksiin tukea liikkumista ja liikunnan harrastamista osana perustoimeentulotukea? Ammattiurheilijoiden sosiaaliturvaan? 			

3. KOULUTUS	KYLLÄ, MITEN?	EI	TIETOLÄHTEITÄ
<p>1. Vaikuttaako päätös lasten ja nuorten liikkumiseen varhaiskasvatus-, koulu- ja opiskelupäivän yhteydessä? Vaikuttaako päätös...</p> <ul style="list-style-type: none"> Liikkumisen ja liikunnan huomioimiseen osana varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmia? Varhaiskasvatuksen liikuntakasvatukseen tai koulujen (sis. erityiskoulut ja erityisen tuen oppilaat) liikunnanopetukseen? Lasten ja nuorten liikkumiseen ja liikuntaan varhaiskasvatus-, koulu- ja opiskelupäivän aikana? 			<ul style="list-style-type: none"> Alle kouluikäisten liikkumisen suositukset, UKK-instituutti, https://ukkinstituutti.fi/liikkuminen/liikkumisen-suositukset/alle-kouluikaisten-liikkumisen-suositukset/ Lasten ja nuorten liikkumissuositus, UKK-instituutti, https://ukkinstituutti.fi/liikkuminen/liikkumisen-suositukset/lasten-ja-nuorten-liikkumissuositus/ 4–6-vuotiaiden lasten fyysinen aktiivisuus ja motoriset taidot. Piilotutkimushankkeen tuloksia varhaiskasvatuksen henkilöstölle, www.liikkuvavarhaiskasvatus.fi/sites/www.ilokasvaaliikkuen.fi/files/tiedostot/4-6-vuotiaiden_fyysinen_aktiivisuus_web.pdf

		<ul style="list-style-type: none"> • Lasten ja nuorten liikkuminen: LIITU-tutkimus 2019 (perusopetuksen oppilaat), LIITU-tutkimus 2021 (2. asteen oppilaat), Jyväskylän yliopisto, www.jyu.fi/sport/fi/tutkimus/hankeet/liitu • Liikkumisen edistäminen osana varhaiskasvatusta: Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelma, www.liikkuvarhaiskasvatus.fi • Koulupäivän rakenteen kehittäminen liikkuvammaksi: Liikkuva koulu -ohjelma, www.liikkuvakoulu.fi • Opiskelupäivän rakenteen kehittäminen liikkuvammaksi: Liikkuva opiskelu -ohjelma, www.liikkuvaopiskelu.fi
<p>2. Vaikuttaako päätös varhaiskasvatuksen, koulujen ja oppilaitosten fyysiseen ympäristöön ja välineistöön? Vaikuttaako päätös...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatuksen, koulujen (sis. erityiskoulut) tai oppilaitosten piha-alueisiin, liikuntatiloihin, oppimisympäristöihin ja muihin sisätiloihin sekä niiden mahdollisuuksiin kannustaa liikkumiseen? • Varhaiskasvatuksen, koulujen ja oppilaitosten välineistöön, jota voidaan hyödyntää liikuntakasvatuksessa ja ulkoilussa sekä liikunnanopetus-, välitunti- ja kerhokäytössä (sis. erityistä tukea tarvitset lapset ja nuoret)? 		<ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatuksen fyysisen ympäristön ja välineistön kehittäminen: Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelma, www.liikkuvarhaiskasvatus.fi • Koulujen fyysisen ympäristön ja välineistön kehittäminen: Liikkuva koulu -ohjelma, www.liikkuvakoulu.fi • Oppilaitosten fyysisen ympäristön ja välineistön kehittäminen: Liikkuva opiskelu -ohjelma, www.liikkuvaopiskelu.fi
<p>3. Vaikuttaako päätös lasten ja nuorten (sis. erityistä tukea tarvitsevat lapset ja nuoret) harrastusmahdollisuuksiin varhaiskasvatus-, koulu- ja opiskelupäivän yhteydessä (esimerkiksi harrastamisen Suomen malli sekä aamu- ja iltapäivätoiminta sekä opiskelijaliikunta)?</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Suomen harrastamisen malli, https://harrastamisuomenmalli.fi/ • Koulujen kerhotoiminta, Opetushallitus, https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/koulun-kerhotoiminta • Aamu- ja iltapäivätoiminnan tila ja kehittämistarpeet, Opetushallitus www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/aamu-ja-iltapaivatoiminnan-tila-ja-kehittamistarpeet • Korkeakoululiikunnan suosituksien, Opiskelijoiden liikuntaliitto, www.oll.fi/site/assets/files/2482/korkeakoululiikunnan-suositukset-2018-nettiversio.pdf
<p>4. Vaikuttaako päätös varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen henkilöstön määrään ja osaamiseen? Vaikuttaako päätös...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen henkilöstön määrään ja siten mahdollisuuksiin tukea lasten ja nuorten (sis. erityistä tukea tarvitsevat lapset ja nuoret) liikkumista 		<ul style="list-style-type: none"> • Tuloskooste: Kysely peruskoulujen henkilökunnalle syksyllä 2020, Liikkuva Koulu- ohjelma, https://www.liikkuvakoulu.fi/sites/default/files/liikkuva_koulu_henkilokuntakysely_2020.pdf • Toisen asteen oppilaitosten henkilöstökyselyn tulokset, Liikkuva opiskelu -ohjelma, https://www.liikkuvaopiskelu.fi/sites/www.liikkuvaopiskelu.fi/files/tiedostot/liik

<p>varhaiskasvatus-, koulu- ja opiskelupäivän aikana?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen henkilöstön mahdollisuuksiin liikunnan täydennyskoulutukseen? 			<p>kuva_opiskelu_henkilostokysely_2020_tuloskooste.pdf</p>
<p>5. Vaikuttaako päätös liikunta-alan koulutukseen? Vaikuttaako päätös...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liikunnan ammatilliseen koulutukseen, liikunnan korkeakoulutukseen tai liikunnan vapaaseen sivistystyöhön? • Urheilijoiden mahdollisuuksiin yhdistää opiskelu ja tavoitteellinen urheileminen, ns. kaksoisura? 			<ul style="list-style-type: none"> • Urheilijan kaksoisura, Suomen Olympiakomitea, https://www.olympiakomitea.fi/huippu-urheilu/urheiluakatemiaohjelma/kaksoisura/

4. TYÖELÄMÄ	KYLLÄ, MITEN?	EI	TIETOLÄHTEITÄ
<p>1. Vaikuttaako päätös työaikaan ja sen joustavuuteen, työmatkoihin sekä etättyöhön? Vaikuttaako päätös...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Työntekijöiden mahdollisuuksiin liikkua työpäivän aikana ja harrastaa liikuntaa työajalla? • Työntekijöiden mahdollisuuksia yhteensovittaa työaika ja liikunnan harrastaminen? • Työntekijöiden mahdollisuuksiin kulkea kodin ja työpaikan väliset matkat sekä työmatkat aktiivisilla kulkumuodoilla, kuten kävellen tai pyöräillen? 			<ul style="list-style-type: none"> • Aikuisten liikkumisen suositus, UKK-instituutti, https://ukkinstituutti.fi/liikkuminen/liikkumisen-suositukset/aikuisten-liikkumisen-suositus/ • Liikkuva työelämä, Liikkuva Aikuinen – ohjelma, https://liikkuvatyoelama.fi/ https://liikkuva aikuinen.fi/ • Liikunta ja työkyky, UKK-instituutti, https://ukkinstituutti.fi/liike-laakkeena/liikunta-ja-tyokyky/ • Työmatkaliikunta, UKK-instituutti, https://ukkinstituutti.fi/liikkuminen/liikkumisen-ymparistot/tyomatkaliikunta/ • Liikunnan ja liikkumisen yhteydet terveyteen ja työkykyyn, Työterveyslaitos, https://www.ttl.fi/oppimateriaalit/liike-ja-mieli/liikunnan-ja-liikkumisen-yhteydet-terveyteen-ja-tyokykyyn • Liikkuminen ja liikunta osana hyvää työpäivää, Työterveyslaitos, https://www.ttl.fi/oppimateriaalit/liike-ja-mieli/liikkuminen-ja-liikunta-osana-hyvaa-tyopaivaa
<p>2. Vaikuttaako päätös liikkumisen ja liikunnan edistämiseen osana työelämän kehittämistä (työhyvinvointi) ja TE-hallinnon palveluita?</p>			

5. YMPÄRISTÖ	KYLLÄ, MITEN?	EI	TIETOLÄHTEITÄ
<p>1. Vaikuttaako päätös ulkoiluun ja luonnon virkistys- ja matkailukäyttöön sekä toiminnallisiin luontoharrastuksiin? Vaikuttaako päätös...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ulkoilun, luonnon virkistys- ja matkailukäytön sekä toiminnallisten luontoharrastusten valtakunnalliseen rahoitukseen? • Mahdollisuuksiin ulkoilla ja liikkua luonnossa sekä harrastaa erilaisia luontoharrastuksia 			<ul style="list-style-type: none"> • Väestön liikkuminen luonnossa ja toiminnalliset luontoharrastukset, Luonnon virkistyskäytön valtakunnallinen inventointi 3, Luke, https://www.luke.fi/fi/projektit/lvvi3p • Terveyttä ja hyvinvointia luonnosta, Luontoon.fi, Metsähallitus, https://www.luontoon.fi/terveyttajahyvinvointialuonnosta • Luontoliikunta, UKK-instituutti, https://ukkinstituutti.fi/liikkuminen/liikk

<p>(esimerkiksi marjastus, sienestys ja metsästys)?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ulkoilun ja luonnon virkistyskäytön saavutettavuuteen ja esteettömyyteen? • Luonnon matkailukäyttöön? 			<p>umisen-ymparistot/luontoliikunta-liikumetsassa-ja-poluilla/</p> <ul style="list-style-type: none"> • Esteettömyys luontokohteilla, Luontoon.fi-sivusto, Metsähallitus, https://www.luontoon.fi/esteeton • Esteettömästi luontoon, Suomen Paralympiakomitea, https://www.paralympia.fi/liikunta/luontokaikille • Luontomatkailu, Business Finland, https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/matkailun-edistaminen/tuotekehitys-ja-teemat/luontomatkailu
<p>2. Vaikuttaako päätös liikkumisen ja liikunnan edistämiseen osana maankäytön suunnittelua ja kaavoitusta? Vaikuttaako päätös...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mahdollisuuksiin kulkea helposti ja turvallisesti eri toimintoihin (asuminen, työpaikat, palvelut ja virkistys) aktiivisilla kulkumuodoilla, kuten kävellen tai pyöräillen? • Virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyteen ja alueiden varaamiseen kaavoissa sekä viheralueisiin ja niiden jatkuvuuteen kaavoissa? • Rantojen käyttöön, vesille pääsyyn ja vesialueiden käyttöön? 			<ul style="list-style-type: none"> • Liikuntakaavoitus.fi -internetsivut, Oulun yliopisto, www.liikuntakaavoitus.fi • Lähiliikuntapaikat.fi -internetsivut, Suomen Olympiakomitea, www.lahiliikuntapaikat.fi/ • Lipas.fi-sivusto, Jyväskylän yliopisto, www.lipas.fi/etusivu • Liikuntapaikat, TEAvisari-sivusto, THL, www.teaviisari.fi • Elinympäristön tietopalvelu Liiteri, SYKE, www.ymparisto.fi/fi-fi-Elinympariston_tietopalvelu_Liiteri/Mika_Liiteri
<p>3. Vaikuttaako päätös rakentamisen ja asumisen ohjaamiseen liikkumista ja liikuntaa tukevaksi? Vaikuttaako päätös...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rakentamisen suunnittelun ohjaukseen aktiivista liikkumista tukevaksi, kuten pyörien säilytystilat ja leikkialueet? • Liikkumista ja liikuntaa edistävän esteettömän ja saavutettavan elinympäristön rakentamiseen? 			<ul style="list-style-type: none"> • Esteettömyys, Esteettömyyskeskus ESKE, https://www.invalidiliitto.fi/esteettomyys/esteettomyyskeskus-eske • Esteettömyys, Suomen Paralympiakomitea, www.paralympia.fi/palvelut/esteettomyys

6. LIIKENNE JA VIESTINTÄ	KYLLÄ, MITEN?	EI	TIETOLÄHTEITÄ
<p>1. Vaikuttaako päätös kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuuksiin ja olosuhteisiin? Vaikuttaako päätös...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kävelyn ja pyöräilyn valtakunnalliseen rahoitukseen? • Kävelyn ja pyöräilyn asemaan osana liikennejärjestelmää? • Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteisiin valtakunnan tieverkolla? • Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteisiin kunnissa sekä kuntien mahdollisuuksiin edistää 			<ul style="list-style-type: none"> • Valtakunnallinen henkilöliikennetutkimus, Traficom, www.traficom.fi/fi/ajankohtaista/julkaisu/valtakunnallinen-henkiloliikennetutkimus • Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma, Tarficom, www.traficom.fi/fi/kavelyn-ja-pyorailyn-edistamisohjelma • Pyöräilykuntien verkosto, https://www.poljin.fi/

<p>kävelyä ja pyöräilyä (esimerkiksi liikkumisen ohjaus)?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kävelyä ja pyöräilyyn osana liikennepalveluita (esimerkiksi matkaketjut)? 			
<p>2. Vaikuttaako päätös liikunnan ja urheilun televisiointiin?</p>			

7. ALUEKEHITYS	KYLLÄ, MITEN?	EI	TIETOLÄHTEITÄ
<p>1. Vaikuttaako päätös liikkumisen ja liikunnan asemaan osana aluekehityksen suunnitelmia, strategioita ja ohjelmia (esimerkiksi Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelma, EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmat tai maakuntaohjelmat)?</p>			
<p>2. Vaikuttaako päätös liikkumisen ja liikunnan edistämiseen osana alueiden kehittämistä, kuten maaseudun liikuntapalveluihin?</p>			

8. PUOLUSTUS	KYLLÄ, MITEN?	EI	TIETOLÄHTEITÄ
<p>1. Vaikuttaako päätös kutsuntaikäisten liikkumiseen ja liikuntaan sekä varusmiesten liikuntakoulutukseen ja fyysiseen koulutukseen? Vaikuttaako päätös...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mahdollisuuksiin edistää kutsuntaikäisten liikkumista ja liikunnan harrastamista? • Varusmiesten liikuntakoulutukseen ja fyysiseen koulutukseen? • Varusmiesten liikkumiseen ja liikunnan harrastamiseen osana varusmiespalveluksen vapaa-aikaa? 			<ul style="list-style-type: none"> • Puolustusvoimien liikuntasuosituksot, Puolustusvoimat, https://puolustusvoimat.fi/web/sotilasliikunta/liikuntasuosituksot • Varusmiesten kuntotestien tulokset, Puolustusvoimat, https://puolustusvoimat.fi/web/sotilasliikunta/varusmiesten-kuntotilastot • Varusmiesten liikunta, Puolustusvoimat, https://puolustusvoimat.fi/web/sotilasliikunta/varusmiesten-liikunta
<p>2. Vaikuttaako päätös urheilijoiden mahdollisuuksiin urheilla ja valmentautua osana varusmiespalvelusta (esimerkiksi urheilukoulu)?</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Puolustusvoimien urheilukoulu, Puolustusvoimat, https://intti.fi/erikoisjoukot/urheilukoulu
<p>3. Vaikuttaako päätös puolustusvoimien henkilöstöliikuntaan sekä henkilöstön mahdollisuuksia liikkua työajalla ja sen ulkopuolella?</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Puolustusvoimien liikuntasuosituksot, Puolustusvoimat, https://puolustusvoimat.fi/web/sotilasliikunta/liikuntasuosituksot • Henkilöstön liikunta, Puolustusvoimat, https://puolustusvoimat.fi/web/sotilasliikunta/henkiloston-liikunta

9. LIIKUNTA	KYLLÄ, MITEN?	EI	TIETOLÄHTEITÄ
<p>1. Vaikuttaako päätös väestön liikkumiseen, liikunnan harrastamiseen tai urheilemiseen? Vaikuttaako päätös...</p> <ul style="list-style-type: none"> Eri väestöryhmien mahdollisuuksiin omatoimiseen liikkumiseen ja liikunnan harrastamiseen? Eri väestöryhmien mahdollisuuksiin ohjattuun liikkumiseen ja liikunnan harrastamiseen tai urheilemiseen? Liikkumisen ja liikunnan harrastamisen hintaan? 			<ul style="list-style-type: none"> Liikkumisen suositukset, UKK-instituutti, https://ukkinstituutti.fi/liikkuminen/liikkumisen-suositukset/
<p>2. Vaikuttaako päätös liikkumisen ja liikunnan poikkihallinnolliseen edistämiseen valtionhallinnossa?</p>			<ul style="list-style-type: none"> Ministeriöiden tulokortit liikunnasta ja liikkumisesta, valtion liikuntaneuvosto, https://www.liikuntaneuvosto.fi/wp-content/uploads/2019/09/Ministeri%C3%B6iden-tulokortit-p%C3%A4ivitetty-14.8.2019.pdf
<p>3. Vaikuttaako päätös liikunnan asemaan ja resursseihin kunnissa? Vaikuttaako päätös...</p> <ul style="list-style-type: none"> Liikunnan asemaan osana kunnan strategioita ja suunnitelmia? Kunnan liikuntapalveluiden taloudellisiin resursseihin tai henkilöstöresursseihin? Liikkumisen ja liikunnan poikkihallinnolliseen edistämiseen kunnissa? Liikuntaneuvonnan palveluketjuihin? 			<ul style="list-style-type: none"> Liikunta/Sitoutuminen, Johtaminen ja Voimavarat TEAvisari-sivusto, THL, www.teaviisari.fi Liikuntaneuvonnan internetsivut, Liikkuva Aikuinen-ohjelma, https://liikuntaneuvonta.fi/ Liikuntaneuvonnan valtakunnalliset suositukset, Liikkuva Aikuinen -ohjelma, https://liikkuva aikuinen.fi/wp-content/uploads/2021/03/Liikuntaneuvonnan-suositukset_FINAL.pdf
<p>4. Vaikuttaako päätös liikuntaa edistävien järjestöjen ja yhdistysten sekä yritysten toimintaedellytyksiin? Vaikuttaako päätös...</p> <ul style="list-style-type: none"> Liikuntaa edistävien järjestöjen ja yhdistysten sekä muiden liikuntaan edistävien yhdistysten toimintaedellytyksiin, kuten taloudellisiin edellytyksiin edistää liikkumista, liikuntaa ja urheilua (esimerkiksi järjestöavustukset)? Liikuntapalveluita ja -tiloja tarjoavien yritysten toimintaedellytyksiin? 			
<p>5. Vaikuttaako päätös liikuntapaikkoihin ja lähiliikuntapaikkoihin sekä niiden saavutettavuuteen ja esteettömyyteen?</p>			<ul style="list-style-type: none"> Liikuntakaavoitus.fi -internetsivut, Oulun yliopisto, www.liikuntakaavoitus.fi Lähiliikuntapaikat.fi -internetsivut, Suomen Olympiakomitea, www.lahiliikuntapaikat.fi/ Lipas.fi-sivusto, Jyväskylän yliopisto, www.lipas.fi/etusivu Liikuntapaikat, TEAvisari-sivusto, THL, www.teaviisari.fi,
<p>6. Vaikuttaako päätös liikunta-alan tutkimus- ja tiedonvälitystoimintaan sekä liikkumiseen ja liikuntaan liittyvän tiedon hyödyntämiseen</p>			

osana eri hallinnonalojen ja -tasojen päätöksentekoa?			
7. Vaikuttaako päätös huippu-urheilun asemaan ja arvostukseen sekä toimintaedellytyksiin?			
8. Vaikuttaako päätös yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja kestäväen kehityksen liikuntatoimialalla? Vaikuttaako päätös... <ul style="list-style-type: none"> • Erityistä tukea tarvitsevien väestöryhmien (esimerkiksi toimintarajoitteiset, maahanmuuttajat sekä toimintakyvyltään heikentyneet iäkkäät) mahdollisuuksiin liikkua tai harrastaa liikuntaa sekä urheilla? • Eri kieliryhmien mahdollisuuksiin liikkua ja harrastaa liikuntaa sekä käyttää liikuntapalveluita? 			

10. NUORISO	KYLLÄ, MITEN?	EI	TIETOLÄHTEITÄ
1. Vaikuttaako päätös nuorisotyön mahdollisuuksiin edistää nuorten liikkumista ja liikuntaa (esim. liikunnallinen nuorisotyö)?			<ul style="list-style-type: none"> • Suomen nuorisotyön tilastot, www.nuorisotilastot.fi • Indikaattorit nuorten elinoloista ja asenteista, valtion nuorisoneuvosto, https://tietoanuorista.fi/indikaattorit/

11. KULTTUURI	KYLLÄ, MITEN?	EI	TIETOLÄHTEITÄ
1. Vaikuttaako päätös kulttuuritoimen mahdollisuuksiin edistää ihmisten liikkumista sekä luovia osana kulttuuripalveluita sekä ilmaisullisia liikuntamuotoja, kuten tanssia ja sirkusta?			